

สมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลที่มีต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก

บุษณีย์ เทวะ¹

วนิดา จันทร์ศรี²

ณัฐวัฒน์ พระงาม³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัล และประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก และ 2) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบของสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลที่มีต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่าง คือ นักบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 395 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) และประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) 2) ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลกับประสิทธิภาพในงานทางบัญชี อยู่ในระดับสูง และผลกระทบของสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลมีอิทธิพลในเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs โดยจำแนกองค์ประกอบของสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัล ได้แก่ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ความรอบรู้ทางวิชาชีพ จริยธรรมทางวิชาชีพ และการเรียนรู้เชิงพลวัต มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก ตามลำดับ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ซึ่งผลการวิจัย ได้แสดงให้เห็นว่า ธุรกิจ SMEs ควรให้ความสำคัญกับผู้ปฏิบัติงานบัญชีในการพัฒนาความรู้ทางบัญชี สนับสนุนการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และเสริมสร้างจริยธรรมทางวิชาชีพ เพื่อให้การดำเนินงานทางบัญชีมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: สมรรถนะบัญชีดิจิทัล ประสิทธิภาพ ธุรกิจ SMEs

¹ อาจารย์ สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
e-mail : bussaneet@plu.ac.th

² อาจารย์ สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
e-mail : vanida1372@gmail.com

³ อาจารย์ สาขาบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจและการบัญชี มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
e-mail : nathawat1417@gmail.com

Digital Accounting Competencies Impact on Accounting Performance of SMEs in Phitsanulok Province

Bussanee Tewa¹
Vanida Jansri²
Nathawat Prangam³

Abstract

The objectives of this study were: 1) to study the level of digital accounting competency and accounting performance among SMEs in Phitsanulok Province, and 2) to analyze the relationship and impact of digital accounting competency on accounting performance in SMEs in Phitsanulok Province. The sample group consists of accountants for SMEs in Phitsanulok Province of 395 people selected by the purposive sampling method. The research instrument was a questionnaire, and the analytical methods included frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The results were as follows: 1) the overall level of digital accounting competency was high ($\bar{X} = 4.04$), as was the overall accounting performance of SMEs ($\bar{X} = 4.02$); and 2) The correlation between digital accounting competency and accounting performance was high, and the impact of digital accounting competency has a positive influence on the accounting performance of SMEs. Specifically, components of digital accounting competency, including technology application, skill professional, ethics values, and dynamic learning, had a direct on accounting performance in SMEs in Phitsanulok Province, at a significance level of .01. The research findings indicate that SMEs should prioritize the development of accountants' professional knowledge, support the learning of new technologies, promote the adoption of digital accounting technologies, and strengthen professional ethics to enhance the efficiency of accounting operations.

Keywords: Digital Accounting Competency, Efficiency, Small and Medium Enterprise Business

¹ Lecturer, Business Administration Program, Faculty of Business Administration and Accountancy, Phitsanulok University.
e-mail : bussaneet@plu.ac.th

² Lecturer, Business Administration Program, Faculty of Business Administration and Accountancy, Phitsanulok University.
e-mail : vanida1372@gmail.com

³ Lecturer, Business Administration Program, Faculty of Business Administration and Accountancy, Phitsanulok University.
e-mail : nathawat1417@gmail.com

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าในยุคดิจิทัล ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทุกมิติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ที่มีการนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพตั้งแต่ภาคการผลิตจนถึงภาคการตลาด พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการทำงาน ลดต้นทุน สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการต่างๆ และทำให้ผลผลิตมวลรวมของประเทศมีมูลค่าสูงขึ้น การพัฒนาประเทศจึงต้องมุ่งเน้นยุทธศาสตร์ในทุกด้าน ได้แก่ การเพิ่มการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ซึ่งต้องดำเนินการควบคู่กับการเร่งยกระดับทักษะฝีมือแรงงานกลุ่มที่กำลังจะเข้าสู่ ตลาดแรงงานและกลุ่มที่อยู่ในตลาดแรงงานในปัจจุบัน ให้สอดคล้องกับสาขาการผลิตและบริการเป้าหมาย และการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2566)

ธุรกิจ SMEs เป็นกลไกที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งในด้านการสร้างความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ และการลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม (Beck, Demirguc-Kunt and Levine, 2005) SMEs ถือเป็นกลุ่มธุรกิจที่มีสัดส่วนมากถึงร้อยละ 99.6 ของจำนวนกิจการทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นแหล่งจ้างงานสำคัญ โดยคิดเป็นร้อยละ 77.86 ของการจ้างงานทั้งหมดในประเทศ นอกจากนี้ สถานประกอบการของ SMEs ส่วนใหญ่กระจายตัวอยู่ในพื้นที่ภูมิภาค ซึ่งส่งผลให้ธุรกิจ SMEs ไม่เพียงแต่เป็นแหล่งสร้างรายได้หลักให้กับประชากรส่วนใหญ่เท่านั้น แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการกระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจจากศูนย์กลางสู่ภูมิภาคอย่างเป็นระบบ ในการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs นั้น จะต้องจัดการในหลายด้านทั้งการผลิต การตลาด การบริหาร การเงิน การบัญชีและการลงทุน โดยหนึ่งในปัญหาหลักของธุรกิจ SMEs ที่พบก็คือ ด้านการเงิน (สมอรุณ จันทรี, 2561) นักบัญชีจึงมีหน้าที่สำคัญในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ จำแนกแยกแยะ จัดประเภท สรุป และรายงานข้อมูลทางการเงินบัญชีแก่ผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ทำบัญชีจะต้องจัดทำบัญชีเพื่อแสดงผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการบัญชี โดยมีเอกสารที่ใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้อง ครบถ้วน (วสันต์ ครองมี, ปุณยวีร์ ยังดี และพุดิสสรค์ เกตุมรรค, 2563) อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันเทคโนโลยีถูกนำมาใช้ในงานทางบัญชีเพิ่มขึ้น เช่น โปรแกรมบัญชีออนไลน์แบบคลาวด์ (Cloud-based Accounting Software) เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) หรือเทคโนโลยีบล็อกเชน (Blockchain) โดยนำมาปรับใช้เพื่อลดข้อผิดพลาด ลดต้นทุนในการทำงาน หรือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน ทำให้นักบัญชีในยุคใหม่ต้องมีการเรียนรู้ตลอดเวลา เพื่อพัฒนาทักษะให้เพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งประยุกต์ใช้เครื่องมือเทคโนโลยีต่าง ๆ ในงานทางบัญชีให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อมรรรัตน์ ศรีชัย (2562) ที่พบว่า การพัฒนาศักยภาพตนเอง ได้แก่ ด้านการเรียนรู้ ด้านการสื่อสาร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการเป็นผู้นำด้านจริยธรรม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเป็นมืออาชีพด้านความสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องของนักบัญชีในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล เห็นได้ว่าสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่ทำให้ นักบัญชีต้องเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ เพิ่มบทบาทในการสนับสนุน สร้างคุณค่า นำข้อมูลและเครื่องมือมาใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อช่วยธุรกิจในการตัดสินใจและขับเคลื่อนกลยุทธ์องค์กร รวมทั้งเป็นคู่คิดให้กับธุรกิจ และเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความไว้วางใจจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในธุรกิจ ทั้งนี้ นักบัญชีดิจิทัลไม่เพียงช่วยให้ธุรกิจสามารถจัดการข้อมูลได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว แต่ยังช่วยลดต้นทุนและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ดังนั้นนักบัญชีจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในนวัตกรรม เทคโนโลยี และระบบสารสนเทศทางการบัญชี เพื่อนำมาใช้ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังต้องเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นเพียงผู้สนับสนุนข้อมูลทางการเงินมาเป็นผู้นำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูลช่วยวางแผน

และเป็นที่ปรึกษาที่ดีในการช่วยตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ เพื่อให้ตอบสนองต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ปิยพงศ์ ประไพศรี และกาญจนา นันทพันธ์, 2563) จังหวัดพิษณุโลก เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งมีสัดส่วนของธุรกิจ SMEs ที่สำคัญและมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจในพื้นที่ โดยเฉพาะในด้านการค้าปลีก การบริการ และอุตสาหกรรมขนาดย่อม อย่างไรก็ตาม การปรับตัวของ SMEs ในจังหวัดต่อเทคโนโลยีดิจิทัลด้านบัญชียังมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับขนาดของธุรกิจ ความพร้อมของทรัพยากร และความสามารถของบุคลากรด้านบัญชี ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลที่มีต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อธุรกิจ จะช่วยให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสถานะปัจจุบันของนักบัญชีในพื้นที่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานบัญชี และช่วยให้ผู้บริหารธุรกิจ SMEs สามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในภาคธุรกิจให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนากลยุทธ์ในการส่งเสริมความสามารถทางการแข่งขันของธุรกิจในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัล และประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบของสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก

ทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัล

ในยุคดิจิทัล เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อกระบวนการทางบัญชี ส่งผลให้สมรรถนะของนักบัญชีต้องได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของระบบสารสนเทศทางการเงิน สมรรถนะทางบัญชีดิจิทัล หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณค่าเชิงจริยธรรมที่จำเป็นสำหรับนักบัญชีในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อทำงานด้านบัญชีอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับนักบัญชีในยุคดิจิทัล ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ความรอบรู้ทางวิชาชีพ การเรียนรู้เชิงพลวัต การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และจริยธรรมทางวิชาชีพ โดยในด้านความรอบรู้ทางวิชาชีพ เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ช่วยให้นักบัญชีสามารถจัดทำรายงานทางการเงินที่ถูกต้อง และเป็นไปตามมาตรฐานบัญชี งานวิจัยของพัชรวิชัยดิษฐ์ และชลกนก โฆษิตคณิน (2564) พบว่า ความรู้ทางวิชาชีพที่ครอบคลุมมีผลเชิงบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานช่วยให้นักบัญชีสามารถลดข้อผิดพลาด และเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางบัญชี ส่วนในด้านการเรียนรู้เชิงพลวัตเป็นอีกองค์ประกอบที่สำคัญ เนื่องจากเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง นักบัญชีที่สามารถเรียนรู้และปรับตัวได้รวดเร็วจะสามารถนำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะในการเรียนรู้เชิงพลวัต มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกต่อสมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัล นอกจากนี้ ในด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของงานบัญชี เช่น ระบบบัญชีคลาวด์ (Cloud-based Accounting) และปัญญาประดิษฐ์ (AI) ช่วยลดภาระงานที่ต้องใช้แรงงานคน อย่างไรก็ตาม การนำเทคโนโลยีมาใช้ยังคงมีอุปสรรค เช่น ความไม่พร้อมของบุคลากรและข้อจำกัดด้านงบประมาณ (ประสุตา นาดี และคณะ, 2564) และในด้านจริยธรรมทางวิชาชีพ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้นักบัญชีสามารถรักษาความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงินและสร้างความไว้วางใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (พัชรวิชัยดิษฐ์ และชลกนก โฆษิตคณิน, 2564) สำหรับธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก การศึกษานี้ใช้

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัลเป็นตัวแปรต้น ซึ่งพัฒนาขึ้นจากงานวิจัยของ พัชร วิชัยดิษฐ์ และชลกนก โฆษิตคณิน (2564) และประสุตา นาดี และคณะ (2564) ที่เน้นถึงปัจจัยด้าน ความรู้ ทักษะ และจริยธรรมในการปฏิบัติงานของนักบัญชี ภายใต้บริบทของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว

2. แนวคิดประสิทธิภาพในงานทางบัญชี

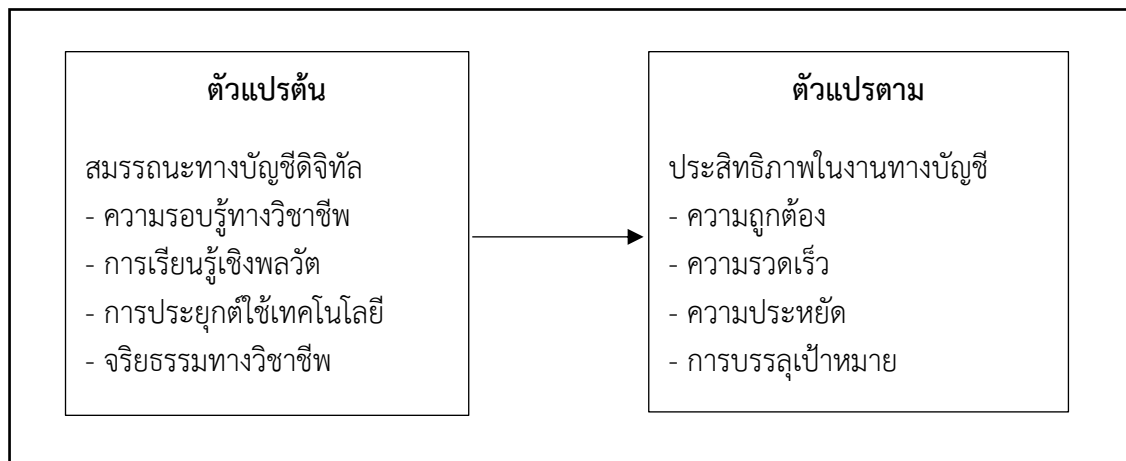
ในธุรกิจ SMEs ประสิทธิภาพในงานทางบัญชีถือเป็นหัวใจสำคัญของความสำเร็จและการเติบโตทางธุรกิจ การบัญชีที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือในการบันทึกและรายงานข้อมูลทางการเงิน แต่ยังเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์และการวางแผนทางธุรกิจ ประสิทธิภาพในงานทางบัญชี จึงเป็นผลลัพธ์การปฏิบัติงานของนักบัญชีที่ใช้ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานทางบัญชีได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว มีคุณภาพ และบรรลุเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน โดยคำนึงถึงปริมาณของผลงาน คุณภาพของผลงาน ความถูกต้องในการปฏิบัติงาน และความสำเร็จในการปฏิบัติงาน โดยประสิทธิภาพในงานทางบัญชีสะท้อนให้เห็นได้จากการจัดทำบัญชีที่มีความถูกต้องและน่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจ ทั้งนี้งานจะต้องมีความเชื่อถือได้ ผลงานต้องได้มาตรฐานตามที่ตั้งไว้ และจะเป็นตัวชี้วัดระดับคุณภาพ แสดงให้เห็นว่าการจัดทำบัญชีนั้นมีประสิทธิภาพในการจัดทำบัญชีของผู้ทำบัญชี ซึ่งตัวชี้วัดด้านประสิทธิภาพในงานทางบัญชี ประกอบด้วย ความถูกต้อง ความรวดเร็ว ความประหยัด และการบรรลุเป้าหมาย โดยในด้านความถูกต้องเป็นสิ่งสำคัญของงานบัญชีที่ครอบคลุมถึงความแม่นยำในการบันทึกรายการ การปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี และความน่าเชื่อถือของข้อมูลทางการเงิน งานวิจัยของ Qinghe and Chunxia (2019) พบว่า เทคโนโลยีดิจิทัลสามารถช่วยเพิ่มความถูกต้องในงานบัญชีได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ได้แก่ การฝึกอบรมที่สม่ำเสมอ ความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับเครื่องมือเทคโนโลยี และการปรับตัวให้เข้ากับนวัตกรรมใหม่ ๆ ส่วนในด้านความรวดเร็วมีความสำคัญมากยิ่งขึ้น การประมวลผลข้อมูลทางการเงินอย่างทันท่วงที การจัดทำรายงานที่รวดเร็ว และความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการข้อมูลอย่างฉับไว กลายเป็นข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน อีกทั้งในด้านความประหยัดเป็นเป้าหมายสำคัญของการดำเนินงานทางบัญชี งานวิจัยของ Liu (2016) พบว่า การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ สามารถช่วยลดต้นทุนการดำเนินงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในด้านการบรรลุเป้าหมายเป็นความสำเร็จของงานบัญชีที่เชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งรวมถึงการวางแผนทางการเงิน การวิเคราะห์งบการเงิน และการสนับสนุนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ ดังนั้น ประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของ SMEs เป็นผลมาจากการผสมผสานอย่างลงตัวของทักษะมนุษย์ เทคโนโลยีดิจิทัล และกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ การมุ่งเน้นที่ความถูกต้อง ความรวดเร็ว ความประหยัด และการบรรลุเป้าหมาย จะช่วยขับเคลื่อนธุรกิจ SMEs ไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมรรถนะทางการบัญชีดิจิทัลเป็นสิ่งจำเป็นที่นักบัญชีจะต้องมีการพัฒนา เพราะในการปฏิบัติงานทางการบัญชีจะต้องอาศัยความรู้ความชำนาญของนักบัญชีในการจัดทำบัญชีและงบการเงิน โดยข้อมูลที่ได้รับจากนักบัญชียุคนี้จะต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง ทันเวลา และสามารถสะท้อนภาพดำเนินงานที่แท้จริงขององค์กรได้ ซึ่งผลการวิจัยของ วิยะดา สุวรรณเพชร (2563) พบว่า ทักษะทางการบัญชีดิจิทัลด้านการใช้โครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการประยุกต์ใช้ระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ ด้านการทำธุรกรรมบัญชีออนไลน์ ด้านการสื่อสารสารสนเทศทางการบัญชี มีความสัมพันธ์และผลกระทบ

เชิงบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานทางบัญชีของนักบัญชี ควรมีการพัฒนาความรู้ทางการบัญชีดิจิทัลเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เพื่อสามารถปฏิบัติงานให้เกิดความสำเร็จและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร สอดคล้องกับกุลธิดา ธนสมบัติศิริ (2564) พบว่า ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี การใช้เทคโนโลยีทางการบัญชี จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีที่วัดด้วยความถูกต้อง คุณภาพงาน ปริมาณงาน และความทันต่อเวลา ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 และสอดคล้องกับบุญช่วง ศรีธรรมราช และอารยะรัตน์ ชารีแสน (2563) พบว่า ความรู้ความสามารถด้านนวัตกรรม ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีอิทธิพลเชิงบวกกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีบริษัทในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักบัญชีหรือผู้ทำบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 31,320 คน (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้รวบรวมข้อมูล คือ นักบัญชี หรือผู้ทำบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก คำนวณจากสูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) ได้จำนวนทั้งหมด 395 คน ซึ่งเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งถูกสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี ประเภทของธุรกิจ และระยะเวลาที่ธุรกิจดำเนินการ มีลักษณะข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัล จำนวน 20 ข้อ โดยครอบคลุมตัวแปร 4 ด้าน ได้แก่ ความรอบรู้ทางวิชาชีพ การเรียนรู้เชิงพลวัต การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี จริยธรรมทางวิชาชีพ มีลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในงานทางบัญชี จำนวน 12 ข้อ โดยครอบคลุมตัวแปร 4 ด้าน ได้แก่ ความถูกต้อง ความรวดเร็ว ความประหยัด การบรรลุเป้าหมาย มีลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะของข้อคำถามเป็นแบบปลายเปิด ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติม

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบ ตามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับมาก
3	หมายถึง	ระดับปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับน้อย
1	หมายถึง	ระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. กำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อให้เครื่องมือที่พัฒนามีความเหมาะสม และสามารถตอบโจทย์การศึกษาที่ตั้งไว้
2. ศึกษาทบทวนทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลและประสิทธิภาพในงานทางบัญชี รวมถึงการศึกษาและงานวิจัยที่มีความเกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ
3. กำหนดคำถามและองค์ประกอบเครื่องมือ โดยเลือกใช้คำถามประเภทเลือกตอบและ Likert Scale เพื่อให้สามารถวัดระดับความคิดเห็นได้อย่างละเอียด
4. ประเมินความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษา จำนวน 3 คน ประเมิน และให้คะแนนแต่ละข้อคำถาม ซึ่งผลการประเมินพบว่า IOC ทุกข้อผ่านเกณฑ์ที่กำหนดคือ มีค่ามากกว่า 0.6 ขึ้นไป (Rovinelli and Hambleton. 1977)
5. ตรวจสอบความตรงและความน่าเชื่อถือตรวจสอบ Content Validity โดยการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ และทำการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ เพื่อให้แน่ใจว่าคำถามมีความน่าเชื่อถือเชิงสถิติ จากนั้นทำการทดสอบ (Try out) กับนักบัญชีหรือผู้ทำบัญชีของธุรกิจ SMEs ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยการพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของแอลฟา ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.90 ซึ่งมากกว่า 0.70 แสดงให้เห็นความน่าเชื่อถือของเครื่องมือวัดจึงเหมาะสมที่จะนำแบบสอบถามนี้ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง (Nunnally and Bernstein, 1994)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ทำการนำแบบสอบถามให้นักบัญชีช่วยตอบโดยตรง รวมไปถึงการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม ที่ได้กลับคืนจากกลุ่มตัวอย่างนั้นมีความสมบูรณ์ และครบถ้วน ซึ่งได้แบบสอบถามจนครบทั้งสิ้น จำนวน 395 ฉบับ คิดเป็นอัตราตอบกลับร้อยละ 100 ซึ่งสอดคล้องกับ Aaker, Kumar and Day (2001) ได้กล่าวว่า อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามอย่างน้อยร้อยละ 20 เป็นที่ยอมรับได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยนี้จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติต่าง ๆ เพื่อศึกษาสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลที่มีต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัล และประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และมีเกณฑ์แปลผล (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้
 - 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด
 - 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับมาก
 - 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง
 - 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับน้อย
 - 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด
3. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน ใช้การทดสอบสมมติฐานงานวิจัยโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลที่มีผลต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก
4. การวิเคราะห์เพื่อสรุปข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลที่มีต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชี ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งเป็นวิธีการที่ใช้ในการตีความข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนจากความคิดเห็นที่ผู้ตอบให้ไว้

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัล และประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก

สมรรถนะทางบัญชีดิจิทัล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1. ความรอบรู้ทางวิชาชีพ	4.20	0.70	มาก	1
2. การเรียนรู้เชิงพลวัต	4.02	0.78	มาก	2
3. การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี	3.98	0.80	มาก	3
4. จริยธรรมทางวิชาชีพ	3.97	0.89	มาก	4
เฉลี่ยรวม	4.04	0.79	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.04$, S.D.=0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านความรอบรู้ทางวิชาชีพ ($\bar{x}=4.20$, S.D.=0.70) รองลงมาคือ

ด้านการเรียนรู้เชิงพลวัต ($\bar{X}=4.02$, S.D.=0.78) ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ($\bar{X}=3.98$, S.D.=0.80) และด้านจริยธรรมทางวิชาชีพ ($\bar{X}=3.97$, S.D.=0.89) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก

ประสิทธิภาพในงานทางบัญชี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
1.ความถูกต้อง	3.79	0.87	มาก	4
2.ความรวดเร็ว	4.02	0.82	มาก	3
3.ความประหยัด	4.09	0.78	มาก	2
4.การบรรลุเป้าหมาย	4.19	0.83	มาก	1
เฉลี่ยรวม	4.02	0.83	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$, S.D.=0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบรรลุเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.83) รองลงมาคือ ด้านความประหยัด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.78) ด้านความรวดเร็ว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$, S.D.=0.82) และด้านความถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$, S.D.=0.87) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบของสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลกับประสิทธิภาพในงานทางบัญชี

รายการ	ความรู้ทางวิชาชีพ (SP)	การเรียนรู้เชิงพลวัต (DL)	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (TA)	จริยธรรมทางวิชาชีพ (EV)	ประสิทธิภาพในงานทางบัญชี (WE)
ความรู้ทางวิชาชีพ (SP)	1	.682**	.611**	.461**	.652**
การเรียนรู้เชิงพลวัต (DL)	.682**	1	.719**	.495**	.672**
การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี (TA)	.611**	.719**	1	.551**	.759**
จริยธรรมทางวิชาชีพ (EV)	.461**	.495**	.551**	1	.643**
ประสิทธิภาพในงานทางบัญชี (WE)	.652**	.672**	.759**	.643**	1

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวแปร โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 0.461 - 0.759 ซึ่งทั้งหมดมีค่าเป็นบวก แสดงถึงความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน โดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่า Variance Inflation Factor (VIFs) มีค่าอยู่ระหว่าง 1.510-2.605 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 (Belsley et al., 1980) ดังนั้น จึงไม่พบปัญหาเรื่องความสัมพันธ์

ของตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) สามารถวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐานได้

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก เทคนิคที่ใช้คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณของสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลที่มีต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก

ตัวแปรอิสระ (สมรรถนะทางบัญชี ดิจิทัล)	ที่มีต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก						
	Unstandardized		Standardized	t	p-value	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients			Statistic	
	B	SE _b	β			Tolerance	VIF
ค่าคงที่ (Constant)	.468	.129		3.614	.000**		
ความรู้ทาง วิชาชีพ (SP)	.238	.042	.219	5.611	.000**	.497	2.014
การเรียนรู้เชิงพลวัต (DL)	.103	.039	.118	2.659	.008**	.384	2.605
การประยุกต์ใช้ เทคโนโลยี (TA)	.349	.037	.404	9.466	.000**	.417	2.400
จริยธรรมทางวิชาชีพ (EV)	.189	.025	.260	7.688	.000**	.662	1.510
R = 0.840, R ² = 0.706, Adj.R ² = 0.703, SE _{est} = ±0.27631, F = 232.334, Durbin-Watson = 1.860							

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า สมรรถนะทางบัญชีดิจิทัล ประกอบด้วย ความรู้ทางวิชาชีพ การเรียนรู้เชิงพลวัต การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี จริยธรรมทางวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 โดยตัวแปรอิสระทั้ง 4 ตัวสามารถอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพในงานบัญชีของธุรกิจ SMEs ได้ร้อยละ 70.6 ($R^2 = 0.706$) ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวเกณฑ์ (Y) และตัวพยากรณ์ (X) มีค่าเท่ากับ 0.840 และค่าความคาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์เท่ากับ 0.276 และพบว่า การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของนักบัญชีมากที่สุด ($\beta = .404$, Sig = .000) รองลงมาคือ จริยธรรมทางวิชาชีพ ($\beta = .260$, Sig = .000) ความรู้ทางวิชาชีพ ($\beta = .219$, Sig = .000) และการเรียนรู้เชิงพลวัต ($B = .118$, Sig = .008) สามารถเขียนสมการถดถอยได้ ดังนี้

$$\hat{Y} \text{ ประสิทธิภาพในงานทางบัญชี} = 0.468 + 0.349 (TA) + 0.238 (SP) + 0.189 (EV) + 0.103 (DL)$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานบัญชี พบว่า การนำซอฟต์แวร์บัญชีมาช่วยลดความผิดพลาดในการบันทึกข้อมูล เพิ่มประสิทธิภาพในการประมวลผล และปรับปรุงความถูกต้องของรายงานทางการเงิน ผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีและพื้นฐานทางบัญชีสามารถลดข้อผิดพลาดที่อาจเกิดจากการใช้งานระบบดิจิทัลได้ นอกจากนี้ระบบบัญชีดิจิทัลยังช่วยลดความเสี่ยงในการทุจริตโดยเพิ่มความโปร่งใสในการดำเนินงาน ทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติงานบัญชีที่พัฒนาและปรับปรุงทักษะ

ด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องจะสามารถปรับตัวและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลที่มีต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยมีประเด็นจากการศึกษาสามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่าด้านความรู้ทางวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานวิชาชีพบัญชี เป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานทางบัญชี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการควบคุมและการดำเนินงานของผู้ปฏิบัติงานบัญชีให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ผู้ปฏิบัติงานบัญชีจะต้องมีมาตรฐานในการปฏิบัติงานโดยการประกอบอาชีพ ให้สอดคล้องกับ มาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังและรอบคอบ ซึ่งสอดคล้องกับสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ (2561) ที่ได้กล่าวว่า ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงาน คือรักษาไว้ ซึ่งความรู้ ความสามารถ และความชำนาญทางวิชาชีพในระดับที่รับรองได้ว่าลูกค้าหรือผู้ว่าจ้างได้รับบริการทางวิชาชีพ ที่ถึงพร้อมด้วยวิวัฒนาการล่าสุดในวิธีการ หรือเทคนิคการปฏิบัติงานหรือตามกฎหมาย และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอาใจใส่ให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับอัมพร เทียงตระกูล (2557) ที่กล่าวว่า ผู้ปฏิบัติงานบัญชีมืออาชีพ (Professional Accountants) ประกอบด้วย ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี ได้แก่ 1) ความรู้ทางวิชาชีพ (Professional Accountants) 2) ทักษะวิชาชีพ (Professional Skills) และ 3) คุณค่าทางวิชาชีพ (Professional Values) ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานบัญชีจึงต้องมีความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานทางการเงินให้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Marriott and Marriott (2000) พบว่า การเพิ่มพูนความรู้ด้านเทคโนโลยีบัญชี และมาตรฐานบัญชี ช่วยให้นักบัญชีสามารถปรับตัวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้ดีขึ้น ส่งผลให้มีการบริหารจัดการทางบัญชีที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่า ประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่าด้านการบรรลุเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นอันดับแรก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการจะดำเนินธุรกิจ SMEs ให้ประสบความสำเร็จนั้น จำเป็นต้องมีการบริหารการเงินและบัญชีที่มีประสิทธิภาพ ธุรกิจจำเป็นต้องตั้งเป้าหมายที่เป็นไปได้ ใช้ประโยชน์จากบริการบัญชี วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ จัดทำงบประมาณ และปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีที่ดีที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอริยา สรศักดิ์ (2562) กล่าวว่า การบรรลุเป้าหมาย หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายในการปฏิบัติงานหรือสิ่งใดที่กำหนดไว้ และสามารถนำพาตนเอง ไปถึงเป้าหมายที่ต้องการและเกิดผลสำเร็จ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chenhall and Langfield-Smith (2007) พบว่า การใช้เครื่องมือทางบัญชีที่ทันสมัย เช่น การวิเคราะห์งบการเงิน การจัดทำงบประมาณ และระบบบัญชีดิจิทัล สามารถช่วยให้ธุรกิจบรรลุเป้าหมายทางการเงินได้ดีขึ้น เห็นได้ว่าความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้จากการมีเป้าหมายในการทำงาน มีความตั้งใจหรือคาดหวังต้องมีเป้าหมายเรื่องระยะเวลาในการทำงาน วางแผนให้ชัดเจนเพื่อให้งานเสร็จทันกำหนด การศึกษาความรู้และใช้เครื่องมือใหม่ๆ มีผลต่อเป้าหมายที่กำหนด

2) ผลการวิเคราะห์สมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลที่มีต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า สมรรถนะทางบัญชีดิจิทัล ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความรู้ทางวิชาชีพ การเรียนรู้

เชิงพลวัต การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี จริยธรรมทางวิชาชีพ มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักบัญชีในยุคปัจจุบันจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในการปรับตัวเพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เช่น ทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ต่องานที่ปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ซึ่งการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีมากที่สุด เนื่องด้วยนักบัญชีจะต้องมีความรู้ก้าวหน้าเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา เพื่อจะได้นำมาประยุกต์ใช้ให้ทันกับเปลี่ยนแปลงทางด้านการดำเนินธุรกิจ ในขณะเดียวกันก็พัฒนาตนเองมาเป็นผู้จัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการให้กับผู้บริหารในลักษณะต่าง ๆ เช่น อาจจะจัดทำระบบสนับสนุน การตัดสินใจให้กับผู้บริหาร และสามารถที่จะเลือกซื้อหรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาโปรแกรมทางด้านบัญชีที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการหรือองค์กรได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ Richardson et al. (2020) ซึ่งเน้นว่าการใช้เครื่องมือดิจิทัลสามารถช่วยให้กระบวนการบัญชีมีประสิทธิภาพและความแม่นยำมากยิ่งขึ้น สำหรับบริบทของธุรกิจ SMEs การนำเทคโนโลยีมาช่วยลดข้อจำกัดด้านทรัพยากรและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน นอกจากนั้นด้านความรู้ทางวิชาชีพ จริยธรรมทางวิชาชีพ การเรียนรู้เชิงพลวัต ยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพในงานทางบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพและพฤติกรรมที่มีจริยธรรมเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บริการด้านบัญชีมีคุณภาพสูง โดยเฉพาะในบริบทของธุรกิจ SMEs ที่นักบัญชีมักมีบทบาทที่หลากหลาย ความรอบรู้ในวิชาชีพและการยึดมั่นในจริยธรรมจึงเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการรายงานทางการเงินที่น่าเชื่อถือ รวมทั้งนักบัญชีต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมด้านเทคโนโลยี และกฎระเบียบที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันระหว่างตัวแปรทั้ง 4 ด้านส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพในงานบัญชีของ SMEs สอดคล้องกับ Islam (2017) ที่กล่าวถึงการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลในวิชาชีพบัญชีที่เป็นผลจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นักบัญชีจำเป็นต้องพัฒนาทักษะใหม่ เช่น การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analytics) และการจัดการข้อมูลดิจิทัล เพื่อรองรับบทบาทเชิงกลยุทธ์ที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ เช่น ความยั่งยืน (Sustainability) การบริหารความเสี่ยง และการวางกลยุทธ์ เพื่อให้คำแนะนำที่เหมาะสมต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร รวมทั้งต้องมีทักษะที่หลากหลาย นอกเหนือจากความรู้ทางบัญชี เช่น ทักษะการสื่อสาร ความสามารถในการแก้ปัญหา และความเข้าใจในมิติของวัฒนธรรมและความยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ธุรกิจ SMEs ควรส่งเสริมการพัฒนาความรู้ทางบัญชีอย่างต่อเนื่อง เช่น มาตรฐานบัญชีสากล (IFRS) และกฎหมายภาษีสำหรับ SMEs อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางวิชาชีพให้กับผู้ปฏิบัติงาน

1.2 ธุรกิจ SMEs ควรสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ภายในองค์กร เช่น การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความรู้ (knowledge sharing) และสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานบัญชีเข้าร่วมอบรมในวิชาชีพบัญชี เพื่อให้สามารถปรับตัวได้อย่างรวดเร็วต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

1.3 ธุรกิจ SMEs ควรอบรมและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีบัญชีดิจิทัลให้กับผู้ปฏิบัติงานบัญชี เช่น การใช้ซอฟต์แวร์บัญชีอัตโนมัติ การใช้ระบบบัญชีแบบ Cloud เพื่อลดข้อผิดพลาดและสามารถใช้งานเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ธุรกิจ SMEs ควรใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยลดความเสี่ยงในการทุจริต และเพิ่มความโปร่งใสในการตรวจสอบธุรกรรมทางบัญชี รวมทั้งใช้มาตรฐานด้านจริยธรรม เช่น การแบ่งแยกหน้าที่ของผู้ทำบัญชีและผู้ตรวจสอบบัญชี เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะธุรกิจ SMEs ในจังหวัดพิษณุโลกเท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเขตพื้นที่อื่น ๆ หรือศึกษาเปรียบเทียบสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลในประสิทธิภาพและการปรับตัวของนักบัญชีใน SMEs ที่อยู่ในอุตสาหกรรมต่างกัน

2.2 ควรมีการศึกษาถึงผลกระทบของเทคโนโลยีใหม่ ๆ ต่อสมรรถนะนักบัญชี เช่น การนำ AI หรือ Blockchain มาใช้ในระบบบัญชี และวิเคราะห์ว่ามีผลกระทบต่อสมรรถนะด้านใด เพื่อให้สามารถนำผลการศึกษามากำหนดแนวทางในการพัฒนาบุคลากร

2.3 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะทางบัญชีดิจิทัลกับผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจของ SMEs เพื่อขยายขอบเขตการศึกษาในมิติอื่น ๆ เพื่อนำผลการศึกษามากำหนดกลยุทธ์ในการบริหารจัดการองค์กรที่เหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2567). นิติบุคคลที่ดำเนินกิจการแยกตามพื้นที่. สืบค้นจาก <https://datawarehouse.dbd.go.th/stats#>.
- กุลธิดา ธนสมบัติศิริ. (2564). คุณลักษณะนักบัญชียุคใหม่ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีในสำนักงานบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญช่วง ศรีธรรมาภรณ์ และอารยะรัตน์ ชารีแสน. (2563). อิทธิพลของความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานที่มีต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชีบริษัท ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารการวิจัยทางสังคมศาสตร์, 14(1), 73-88.
- ประสุตา นาดี และคณะ. (2564). สมรรถนะของนักบัญชีในยุคดิจิทัล: ทักษะการปรับตัวในโลกที่เปลี่ยนแปลง. วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ, 8(2), 19-32.
- ปิยพงศ์ ประไพศรี และกาญจนา นันทพันธ์. (2563). แนวทางการพัฒนาวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล. วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 7(12), 421-435.
- พัชร วิชัยดิษฐ์ และชลกนก โฆษิตคณิน. (2564). แนวทางการพัฒนาศักยภาพทางการบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของนักบัญชีสหกรณ์ในประเทศไทย. วารสารศิลปการจัดการ, 5(1), 150-164.
- วสันต์ ครอบมี, ปุณยวีร์ ยังดี และพุดิสสรค์ เกตุมรรค. (2563). ผลกระทบของทักษะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการด้านบัญชี จังหวัดเชียงใหม่. วารสารบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้, 2(1), 67-86.
- วิยะดา สุวรรณเพชร. (2563). ผลกระทบของทักษะทางการบัญชีดิจิทัลที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานทางบัญชีของนักบัญชี ในเขตนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัญชียมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2561). ข้อบังคับสภาวิชาชีพ ว่าด้วยจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ : สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สมอรุณ จันทรี. (2561). ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพในการประกอบการธุรกิจ SMEs เครื่องใช้ในครัวเรือน จังหวัดนนทบุรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี, 10(2), 59-70.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2566). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- อมรรัตน์ ศรีชัย. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาคุณภาพตนเองกับความเป็นมืออาชีพของนักบัญชีในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- อริยา สรศักดิ์ดา. (2562). สมรรถนะของนักวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพสำนักงานบัญชี. สารนิพนธ์บัญชียมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อัมพร เทียงตระกูล. (2557). ความรู้ทางวิชาชีพของผู้ปฏิบัติงานบัญชีและทักษะทางวิชาชีพ. สืบค้นจาก <http://ibcdoc.dpu.ac.th/research/156605.pdf>.
- Aaker, D. A., Kumar, V., & Day, G. S. (2001). *Marketing Research*. New York : John Wiley and Sons.

- Beck, T., Demircuc-Kunt, A., & Levine, R. (2005). SMEs, growth, and poverty: cross-country evidence. *Journal of Economic Growth*, 10(3), 199-229.
- Belsley, D.A., Kuh, E. & Welsch, R.E. (1980). *Regression Diagnostics; Identifying Influence Data and Source of Collinearity*. New York: John Wiley & Sons.
- Chenhall, R. H., & Langfield-Smith, K. (2007). Multiple perspectives of performance measures. *European Management Journal*, 25(4), 266-282.
- Islam, M. A. (2017). Future of Accounting Profession: Three Major Changes and Implications for Teaching and Research. In *Future of Accounting Profession: Three Major Changes and Implications for Teaching and Research*. <https://www.ifac.org/global-knowledge-gateway/business-reporting/discussion/future-accounting-profession-three-major>
- Liu, B. (2016). Internal Control of Accounting Information System based on Network Environment. *Electronics, Network and Computer Engineering (ICENCE 2016)*, 905-907.
- Marriott, N., & Marriott, P. (2000). Professional accountants and the development of a management accounting service for the small firm: Barriers and possibilities. *Management Accounting Research*, 11(4), 475-492.
- Nunnally, J.C., & Bernstein, I.H. (1994). The Assessment of Reliability. *Psychometric Theory*, 3, 248-292.
- Qinghe, M. & Chunxia M. (2019). *Study on Enterprise Internal Accounting Control Based on Computerized Accounting*. Retrieved from <http://www.seidatcollection.com/upload/product/201001/1263796804m5il314r.pdf>
- Richardson VJ, Teeter RA, Terrell KL. (2020). *Introduction to data analytics for accounting*. New York : McGraw-Hill.
- Rovinelli, R.J. & Hambleton, R.K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49-60.